

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

Plenum

Torsdag 29.2.2024 kl. 15.59—19.56

4. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 kap. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen

Regeringens proposition RP 107/2023 rd
Utskottets betänkande FvUB 1/2024 rd

Första behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 4 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger förvaltningsutskottets betänkande FvUB 1/2024 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Ledamot Keto-Huovinen, varsågod.

Debatt

17.47 **Pihla Keto-Huovinen kok:** Arvoisa puhemies! Turvallisuusympäristö on muuttunut viime vuosina todella nopeasti, kuten meistä jokainen tietää. Hallintovaliokunta on yksimielisessä mietinnössään pitänyt tärkeänä sitä, että huolehdimme siitä, että kaikki rikos-
torjuntaviranomaisemme, muun muassa Tulli, voivat hoitaa tehtävänsä tehokkaasti jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tullin rikos-
torjuntalain muutosten taustalla ovat pakkokeinolakiin, poliisilakiin ja rikos-
torjunnasta Rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin aiemmin tehdyt muutokset. Hallintova-
liokunta korosti jo poliisilain käsittelyn yhteydessä sitä, että pakkokeinolain salaisia pak-
kokeinoja ja poliisilain salaisia tiedonhankintakeinoja koskevia säännöksiä tulee uudistaa
yhdenmukaisesti ja sääntelyn tulisi olla tältä osin mahdollisimman samansisältöistä. Tämä
selkeyttää ja nopeuttaa niin käytännön toimintaa kuin vastuun kohdentamista.

Asiallisesti samojen keinojen sääntelyssä ei ole tarkoituksenmukaista olla perusteetto-
mia eroja. PTR-viranomaiset — poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos — tekevät tiivistä yhteis-
työtä rikos-
torjunnassa, ja yhdenmukainen sääntely on keskeistä myös toimivan viran-
omaisyhteistyön näkökulmasta. Yhdenmukainen sääntely lisää paitsi käsittelyn tehokkuut-
ta myös tiedonhankintakeinojen kohteena olevien yhdenvertaista kohtelua.

Arvoisa puhemies! Keskeisimmät muutokset liittyvät televalvonnasta päättämiseen,
peiteltyyn tiedonhankintaan tietoverkossa, niin sanottuun näppäimistökuunteluun ja yli-
määräisen tiedon hankkimiseen. Tullin toimialalla rikollinen toiminta on siirtynyt yhä
enemmän tietoverkkoihin, ja rikoksia valmistellaan sekä toteutetaan myös tietoverkkojen
avustuksella. Tullin on pystyttävä toimimaan aktiivisesti tietoverkoissa, jotta se voi estää
tällaisia rikoksia tehokkaasti, ja tämän takia näitä tiedonhankintakeinoja tarvitaan. Kun me
tehostamme Tullin mahdollisuuksia puuttua tietoverkoissa valmisteltaviin rikoksiin, edes-
autamme myös reaali-
maailmassa tapahtuvien rikosten estämistä.

Nykylainsäädännön mukaan esimerkiksi tällä hetkellä ylimääräistä tietoa, joka syntyy
törkeän huumausainerikoksen johdosta tehdyssä telekuuntelussa, ei voitaisi käyttää tulliri-

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

koksena pidettävän huumausainerikoksen selvittämisessä. Tätä esimerkiksi telekuuntelutallennetta voidaan käyttää todisteena telekuunteluluvan kohteena ollutta, törkeästä huumausainerikoksesta syytettyä kohtaan, mutta ei samaan asiakokonaisuuteen liittyvän huumausainerikoksen osalta. Kuitenkin nämä huumausainerikokset liittyvät monessa tapauksessa vakavimpien rikosten tekemiseen ja tähän samaan rikoskokonaisuuteen.

Tietoverkkojen avustuksella toteutettavissa tullirikoksissa maahan tuotavat lähetykset myöskin usein jaetaan kiinnijäämisriskin pienentämiseksi useisiin lähetyksiin, ja tällöin erityisesti tapauksen paljastuessa ja selvittämisen alkuvaiheessa tapauskokonaisuuden laajuus ei ole myöskään tutkivan viranomaisen tiedossa. Tällöin ylimääräisen tiedon käyttäminen on tärkeää rikoskokonaisuuden hahmottamiseksi ja selvittämiseksi.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on mietinnössään pitänyt tärkeänä myös sitä, että rikostorjunnan yleisviranomaisena toimiva poliisi saa riittävän ajoissa tietoonsa muilla esitutkintaviranomaisilla vireillä olevat toimet vakavien rikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi. Myös salaisten tiedonhankintakeinojen ja salaisten pakkokeinojen käyttämisestä on tärkeää saada tieto viranomaisten päällekkäisen toiminnan estämiseksi ja tilannekuvan muodostamiseksi.

Hallintovaliokunta on muutoinkin korostanut sujuvan viranomaisten välisen tiedonkulun keskeistä merkitystä. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa kiinnitettiin huomiota siihen, että rikostorjuntaviranomaisten ilmoitusvelvollisuutta koskeva sääntely poikkeaa eräiltä osin toisistaan. Valiokunta pitääkin tärkeänä sitä, että poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen PTR-yhteistyötä jatkuvasti kehitetään. Ja valiokunta pitää perusteltuna sitä, että esimerkiksi tämän kehittämissyhteistyön yhteydessä arvioidaan, onko tämä nykyinen ilmoitusvelvollisuutta koskeva sääntely riittävän kattavaa yhteisen tilannekuvan muodostamiseksi ja päällekkäisen toiminnan välttämiseksi myös muuttuneessa turvallisuus- ja sääntely-ympäristössä, vai tuleeeko tätä sääntelyä joltain osin yhdenmukaistaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

17.52 Rami Lehtinen ps: Arvoisa puhemies! On tärkeää, että poliisilla ja Tullilla ja Rajalla on yhteinen lainsäädäntö, koska myöskin pelikenttä ja asiakkaat ovat yhteisiä. Se on tärkeää siksi, että on käytettävissä riittävät pakkokeinot, että pystymme estämään rikollisuutta jo hyvissä ajoin myöskin Tullin toiminnan osalta.

Haluaisin myöskin erityisesti painottaa tätä ilmoitusvelvollisuuden ja tiedonkulun merkitystä viranomaisyhteistyön parissa, eli ei voi olla sellaista tilannetta, etteivät viranomaiset keskenään tiedä, mitä toinen tekee. Siitä on merkittäviä riskejä niin asiakkaille kuin viranomaiselle itsellekin. Sen perusteella, mitä hallintovaliokunta kuuli, uskon, että tämä myöskin tulee toteutumaan, vaikka se on tähän lakiin hiukan eri lailla kirjattu kuin muissa.

Tämän asian osalta sellainen kehityspolku olisi myöskin toivottavaa, mikä on näkynyt, että nämä pakkokeinot ja samanlainen lainsäädäntö säädettäisiin kaikille yhtäaikaaisesti. Että sekä poliisi, Tulli että Raja olisivat samalla kierroksella, etteivät ne tule peräkkäin, koska se on turhaa hallinnollista työtä ja samoin ihmisten kuulemista ja lainsäädännön tehotomuutta. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Punkt i protokollet PR 14/2024 rd

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 107/2023 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.